

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus III. Argumentum. An liceat Patrono ad libitum, & ad nutum amovere
Rectorem seu Curatum Ecclesiæ Parochialis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

cedebant, attento quòd Septimius sæpe dicta Cappellania à Troilo privatus fuit nulla urgente legitima, & necessaria causa, cujus concursus indispensabiliter requiritur, quando amotio non fit ab ipso met Patrono, sed ab alio, qui jus istud sibi competere prætendat, ut contra Episcopum remove contendentem Rectorem à Beneficio amovibili ad nutum Patronorum resolvit *Sac. Congregatio Concilii in una Civitaten. relata per Garz. de Benefic. part. 1. cap. 2. num. 94. in fine.*

13 Absque eo, quòd pro causa assignari possit, quòd Septimius ab anno 1699., quo fuit à Marchione Pompeo nominatus usque ad annum 1707. Missas nunquam celebraverit, quia ultra quòd talis defectus non Septimio, sed Pupillo profuit, dum iste pro Missis non celebratis compositionem obtinuit in Tribunali R. Fabricæ; Placuit responsio, quòd ille non evenit culpa Septimii, sed ex eo, quòd super effectibus pro hisce Cappellaniis; destinatis supervenerunt sequelra ad instantiam Creditorum laudatæ Regiæ *Summario Septimii num. 9., & 10.,* itaut, cum ipse nunquam potuerit exigere emolumenta Cappellaniæ, impunè potuit celebrationis onus negligere, un bene probat *Pasqualig. de Sacrific. nov. leg. q. 981. n. 3., & 5. cum ibi allegatis.*

Atque ex his Domini censuerunt dandam esse manutentionem Septimio, de cujus possessione etiam abunde constat, dum tamquam Cappellaniæ Possessor recognitus fuit in Tribunali Rev. Fabricæ, ubi pariter actus possessorios exercuit perendo compositionem pro Missis non celebratis dicto *Summario num. 15.* Quamvis de cætero eidem sufficeret acceptatio nominationis ad sui favorem à Marchione Pompeo emissæ, eo quia in hisce juribus incorporalibus sola possessio animo retenta exuberat ad obtinendam manutentionem *Gloss. in l. 1. §. Ultimo verb. possidet ff. uti possidetis Rot. penès Postb. de manut. decis. 188. num. 5., & coram Cerro dec. 180. nu. 10.* Non attento, quòd Moschenus præcesserit Septimium in celebratione Missarum per septem dies, quia hæc possessio qualiscumque sit, cum stante bono jure Septimii resolvatur in meram intrusionem, jure merito in nulla confide-

ratione haberi promeruit, ut alias respondit *Rot. dec. 1258. num. 2. cor. bo. me. Emerix. jun., & in Forolivien. præsentæ Comendæ 5. Maji 1706. §. fin. cor. R.P.D. meo Kaunitz.*

Et ita utraque &c.

ARGUMENTUM.

An liceat Patrono ad libitum, & ad nutum amovere Rectorem, seu Curatum Ecclesiæ Parochialis?

SUMMARIUM.

- 1 Patronus non potest amovere Rectorem, seu Curatum Ecclesiæ Parochialis ad nutum, & num. 3.
- 2 Vicarii deputati ad actuale exercitium Curæ ab habentibus Curam habitualem Animarum, necnon Prælati Regulares sunt ad nutum amovibiles.
- 4 Testes nulliter examinati non probant.
- 5 Parochus non obstante consuetudine non potest ad nutum amoveri, & sine ulla causa.

CASUS III.

Communitas Castri Montis Buzi existens in quasi possessione amovendi Curatum, seu Rectorem Ecclesiæ Parochialis pro libito, & ad nutum, qui annuatim supplicationem porrigere consuevit pro sui confirmatione; Amovere intendebat Curatum pro libito, & inconsulto Episcopo, qui ex munere Pastoralis officii decrevit nè impostero Animarum Curam obeuntes amoverentur ipso inconsulto. Qua de re habito recurso per dictam Communitatem ad Sacram Congregationem Concilii, fuit disputatum dubium: *An liceat Communitati amovere Cappellanum, seu Curatum ad nutum, seu potius ex causa, in casu &c.*

- 1 Negativè quoad primam, & affirmativè quoad secundam partem ex causa cognoscenda per Episcopum respondentem sentiebam, studens in hac causa apud R.P.D. Petra tunc Sacræ Congregationis Concilii Secretarium; Constat enim ex actu visitationis, & ex attestationibus duorum Testium, & ex aliis documentis, in quibus fit mentio de Cura Animarum Ecclesiam Castri Montis Buzi esse Parochialem, & ejus Cappellanum habere annexam

nexam Curam Animarum tam actualem, quam habitualem, dum Cura habitualis esse non potest penes Communitatem dicti Castri ex Laicis compositam deputantem, seu nominantem ipsum Cappellanum; Ac proinde licet Prælati Regulares, Sacerdotes deputati sub annua, vel menstrua mercede pro Missis celebrandis. Cappellani Curati, seu Vicarii deputati ad actuale exercitium Curæ ab habentibus Curam habitualem Animarum, & quibus Cura non confertur in titulum, sint ad nutum amovibiles, juxta casus distinctos à *Card. de Luca disc. 80. de Benefic. per tot.* & antea firmatos ab *Ancharan. in cap. cum non ignores de præben. Garz. par. 1. cap. 2. num. 94. Pignattell. consult. 143. n. 11. & seqq. tom. 9.* tamen Cappellanus, cui incumbit Cura tam actualis, quam habitualis Animarum deputatus à non habente Curam habitualem Animarum, sed solum jus illum nominandi, non est per deputantem ad nutum amovibilis, & sine causa, & inconsulto Episcopo, ut docet *Text. in cap. unic. de Cappell. Monach. in 6. superius in Commentario relat. idem Card. de Luca ubi supra, Nicol. in flosculis verb. Cappellanus num. 7. Monacell. formul. for. Eccles. formul. 18. tit. 10. num. 17. Rota decis. 53. num. 62. & 90. coram Peutingen., & ita fuit resolutum à Sac. Congregatione Concilii in *Hispalen. anno 1626.*, & à Sac. Congregatione Visitationis Apostolicæ in *Causa Romana remotionis Curati Ecclesie secularis S. Venantii Nationis Cameriniensis*, quæ licet sub die 17. Julii 1692. declarasset licere Officialibus, sive Ministris Laicis præfatae Ecclesie Nationalis liberè, ac pro suo arbitrio eligere, & amovere ad nutum Curatum ejusdem Ecclesie etiam sine causa, nihilominus re-proposita Causa sub die 18. Septembris dicti anni 1692. recessit à decisis, ac declaravit non posse removeri sine causa cognoscenda per Eum Vicarium.*

Et quidem si præfata Communitas posset ad nutum sine causa, & inconsulto Episcopo amovere Cappellanum Curatum; maximum sequeretur absurdum, nempe, quod idem Cappellanus pro munere Pastoralis officii non posset vitia loci reprehendere, cum illico per Consiliarios ejusdem loci, convocato consilio, removeretur.

Non obstat, quod Communitas Montis Buxi sit in quasi possessione amovendi ad nutum Cappellanos, seu Curatos dictæ Ecclesie Parochialis, quia Testes, qui de ea deponunt, sunt nulliter examinati, utpote absque citatione; unde non probant per *Text. in cap. 2. de testibus*; Et quia non concludunt in dicto qualitatem hanc necessariam amotionis ad libitum sine causa, nullam reddunt rationem scientiæ super defectu causæ, ut debent etiam non interrogati, *Alex. conf. 136. num. 6. vol. 1., Rota decis. 42. num. 3., & decis. 105. n. 23. coram Ludovis.*

Et etiam si hujusmodi possessio, & facultas probaretur; Adhuc Cappellanus deputatus non posset ad nutum amoveri, & sine ulla causa à præfata Communitate. *Gonzal. super regul. 8. Cancell. gloss. 5. §. 6. n. 60., & resolutum fuit à S. Congregatione Concilii in Ulixbonen. 18. Septembris 1597. lib. 9. pag. 34.* ubi dictum fuit, quod Parochiani, non obstante consuetudine, Parochum ad eorum nutum amovibilem præsentare non possint; Ideoque omnino præsentare debeant Sacerdotem, qui perpetuus Rector instituitur.

Et ita fuit resolutum ab eadem S. Congregatione in *Spoletana juris amovendi Curatum 8. Julii 1713.*

ARGUMENTUM.

Vicarii deputandi in Ecclesiis Parochialibus pleno jure unitis Monasterio Regularium an sint deputandi per Abbatem perpetui, seu potius temporanei, & an deputari possint in Vicarios etiam Regulares, & an unus Vicarius intervenire possit pluribus Parochiis pleno jure unitis Monasterio.

SUMMARIUM.

- 1 Vicarii deputandi in Parochiis pleno jure subjectis Monasterio Regularium non sunt deputandi perpetui, sed temporanei, cum consensu tamen Episcopi, & prævio examine, & n. 6. & 7. & 23.
- 2 Unionem Parochie esse subjectivam, & pleno jure factam Monasterio ex quibus desumatur, vide ibi, & num. 3. & 5.
- 4 Unio Ecclesie Parochialis per seculum effectua præsumitur valida.
- 8 Vicarii Ecclesiarum independentium, vel simpli-